

Täysistunto

Torstai 6.5.2021 klo 18.10—19.49

Täysistunto alkoi klo 18.10. Täysistunto päättyi klo 19.49.

Puhetta johti toinen varapuhemies Juho Eerola (18.10—19.49).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Nimenhuudon sijasta merkittiin läsnä oleviksi ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen täysistuntoon.

2. Kansanäänestyksen järjestäminen EU:n elpymispaketista

Kansalaisaloite KAA 6/2020 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 10/2021 vp

Ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 10/2021 vp.

Mennään keskusteluun. Esittelypuheenvuoron pitää perustuslakivaliokunnan puheenjohtaja edustaja Rinne. Olkaa hyvä.

Keskustelu

18.10 **Antti Rinne sd** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Perustuslakivaliokunnan mietintö koskee kansalaisaloitetta kansanäänestyksen järjestämiseksi EU:n elpymispaketista. Aloite on muodoltaan ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä. Vähintään 50 000 äänioikeutetulla Suomen kansalaisella on perustuslain 53 §:n 3 momentin mukaan oikeus tehdä eduskunnalle aloite lain säätämiseksi sen mukaan kuin lailla säädetään.

Perustuslakivaliokunnan mukaan kansalaisaloite täydentää ensisijaisena pidettävää edustuksellista järjestelmää. Perustuslakivaliokunta on lisäksi korostanut, että uutena institutiona kansalaisaloitteeseen tulee myös eduskuntakäsittelyssä suhtautua myönteisesti.

Perustuslain kansanäänestystä koskevan sääntelyn perusteluistakin käy kuitenkin perustuslakivaliokunnan mielestä selvästi ilmi, että neuvoa-antavakin kansanäänestys on tarkoitettu poikkeukselliseksi järjestelyksi. Poikkeuksellisuudesta kertoo myös kansanäänestysten vähäisyys: Suomessa on toimitettu valtiolliset neuvoa-antavat kansanäänestykset kieltoain kumoamisesta 1931 ja Suomen liittymisestä Euroopan unionin jäseneksi 1994.

Perustuslakivaliokunta kiinnittää lisäksi huomiota eduskunnan asemaan omien varojen päätöksen käsittelyssä. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 311 artiklan mu-

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

kaan neuvosto hyväksyy erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja Euroopan parlamenttia kuultuaan yksimielisesti päätöksen, jossa vahvistetaan unionin omien varojen järjestelmää koskevat säännökset. Tämä päätös tulee voimaan, kun jäsenvaltiot ovat hyväksyneet sen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Suomessa omien varojen päätös käsitellään eduskunnassa perustuslain 94 §:n mukaisesti. Perustuslakivaliokunnan kannan mukaan eduskunnan suostumuksen antamisesta nyt kyseessä olevalle omien varojen päätökselle on päätettävä kahden kolmasosan enemmistöllä.

Perustuslakivaliokunta ei edellä esitetyn perusteella pidä tarkoituksenmukaisena kansalaisaloitteessa ehdotetun kansanäänestyksen järjestämistä ja ehdottaa, että aloite hylätään.

Perustuslakivaliokunnan mietintöön sisältyy vastalause, jossa ehdotetaan, että eduskunta kehottaa valtioneuvostoa ryhtymään viivytyksettä toimenpiteisiin kansalaisaloitteessa tarkoitettua neuvoa-antavaa kansanäänestyksen järjestämistä koskevan lain valmisteleminen ja antaa asiaa koskevan lakiehdotuksen eduskunnan käsiteltäväksi mahdollisimman pian. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitoksia, puheenjohtaja Rinne. — Ja nyt keskusteluun. — Edustaja Immonen.

18.13 Olli Immonen ps: Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset kannattavat käsittelyssä olevaa kansalaisaloitetta kansanäänestyksen järjestämisestä EU:n elpymispaketista. Edustuksellista demokraattista järjestelmää on mahdollista täydentää välittömän demokratian keinoin kansalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi. Näin lisätään valtiojärjestelmän ja sen päätösten hyväksyttävyyttä kansalaisten keskuudessa. Demokraattisessa yhteiskunnassa on tärkeää, että kansalaisten mielipidettä kuullaan.

Valtioneuvosto totesi kesäkuussa 2020 elpymispakettiin liittyen, että asian valmistelun yhteydessä on syytä käydä riittävästi julkista keskustelua. Käytännössä laaja kansalaiskeskustelu on kuitenkin toteutunut niukasti. Julkista keskustelua asiasta ei juurikaan käyty ennen kuin hallitus toi eduskuntaan esityksen omien varojen päätöksen hyväksymisestä, johon sisältyy myös elpymispaketin menoja ja rahoitusta koskevat säännökset.

Arvoisa puhemies! Elpymispaketti merkitsee perustavanlaatuista suunnanmuutosta EU:n kehityksessä, jota Suomessa ei voitu perussopimuksia ratifioidessa ennakoida. Unioni voi toimia vain jäsenvaltioiden sille perussopimuksilla antaman toimivallan mukaisesti. Sellainen toimivalta, jota ei anneta EU:lle perussopimuksissa, pysyy jäsenvaltioilla. Elpymispaketin rahoitus järjestettäisiin kuitenkin nyt unionin 750 miljardin euron velanotolla siitä huolimatta, että unionille ei sen perussopimuksissa ole annettu valtuuksia ottaa lainaa. Unioni ryhtyisi nyt rahoittamaan toimintaansa velaksi, ja sen lainanoton määrä noin neljätoistakertaistuisi. Elpymisvälineessä rahaston varojen enemmistö myönnettäisiin tukina, ei lainoina, jolloin ne muodostavat unionin toimintaa koskevan kulun.

EU:n omat toimeilimet ovat aina kesään 2020 saakka katsoneet perussopimusten kieltävän unionia rahoittamasta toimintaansa velalla ja unionia ja jäsenmaita ottamasta vastatakseen toisen jäsenmaan taloudellisia vastuita. Omien varojen päätös sisältää aikaisempaan käytäntöön nähden täysin uutta tulkintaa. Kyse on tältä osin perussopimusten tulkinnan niin mittavasta muuttamisesta, että se käytännössä vertautuu tilanteeseen, jossa unionille siirrettäisiin toimivaltaa perussopimusmuutoksella.

Arvoisa puhemies! Laajamittainen talouspoliittinen elvytys ei ole perinteisesti käytännössä kuulunut unionin ja sen rahoitus- ja budjettijärjestelmän tehtäviin. Nyt unioni kui-

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

tenkin ottaisi vastuulleen turvata heikompien jäsenvaltioiden taloudellisen kestävyys kriiseissä. Samalla unionin rahoituksen käyttötarkoitus muuttuu unionin omien politiikka-toimien rahoittamisesta jäsenvaltioiden omiin politiikkatoimiin.

Hallituksen esityksessä korostetaan elpymispaketin ainutkertaista luonnetta. Vaikka teknisesti elpymispaketti onkin vain nyt käsillä olevaa tilannetta koskeva ratkaisu, paine vastaavanlaiseen EU-velalla rahoitettavaan ja myös jäsenmaiden suhdannetilanteita tasoit-tavaan finanssipoliittiseen toimintaan on tulevaisuudessa kuitenkin merkittävän suuri. Suurta tukea saavat velkaantuneet maat todennäköisesti luottavat vastaavan tuen saatavuuteen myös tulevaisuudessa, mikä vähentää maiden valmiutta toteuttaa niiden talouden- ja velanhoitokykyä parantavia uudistuksia. Julkisessa EU-tason keskustelussa elpymispaketti nähdäänkin fiskaaliunionin alkuna, joka edistää integraatiota pysyvästi. Elpymispaketti on ennakotapaus, jolla tulee olemaan laajat vaikutukset unioniin ja sen kehitykseen tulevaisuudessa.

Elpymispaketissa on kyse monikymmenvuotisesta järjestelystä, jonka vaikutuksia on vaikea määrittellä. Rahoitusmalli tulisi olemaan voimassa aina vuoteen 2058 saakka. Elpymispaketin koko ja kesto tulevat rajoittamaan monien tulevien hallitusten toimintaa, joten kyseessä on merkittävä eduskunnan budjettivallan rajoite.

Arvoisa puhemies! Kansanäänestyksen järjestämisestä keskusteltaessa on tärkeää ottaa huomioon se, ettei elpymispakettia ollut mahdollista ennakoida vielä vuoden 2019 eduskuntavaaleissa. Ennen näitä vaaleja puolueiden linjaukset yhteisestä velasta olivat sangen kielteisiä, ja tätä lähtökohtaa heijastaa myös hallitusohjelma sekä hallituksen tuore EU-se-lonteko. Siksi valtioneuvoston suoraan kansalta saama mandaatti elpymispaketin ilmentämään EU:n kehityssuunnan muuttamiseen ja yhteisvastuullisen velan hyväksymiseen on heikko.

Arvoisa puhemies! Edellä mainittuihin perusteluihin viitaten teen perustuslakivaliokunnan mietintöön sisältyvän vastalauseen mukaisen esityksen. Ehdotamme, että eduskunta kehottaa valtioneuvostoa ryhtymään viivytyksettä toimenpiteisiin kansalaisaloitteessa KAA 6/2020 vp tarkoitetun neuvoa-antavan kansanäänestyksen järjestämistä koskevan lain valmistelemiseksi ja antaa asiaa koskevan lakiehdotuksen eduskunnan käsiteltäväksi mahdollisimman pian.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja seuraavaksi edustaja Tynkkynen.

18.19 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa herra puhemies! Tänne te, itsenäisen Suomen kansanedustajat, olette jälleen tulleet halveksimaan kansanvaltaa. Saanen kysyä: kenen asialla te oikein olette? Me perussuomalaiset tänään perustuslakivaliokunnassa äänestettiin sen puolesta, että kansalaiset saisivat kansalaisaloitteen myötä äänestää tästä EU:n elpymispaketista. Te kaadoitte tämän kansalaisaloitteen.

Ei ole ihmekään, minkä takia kansa tästä paketista haluaisi päättää, nimittäin mistä tässä paketissa oikein on kyse? Tässä on kyse siitä, että suomalaisten rahoja lapataan maan ulkopuolelle 4 miljardia euroa. Tässä on kyse perussopimusten polkemisesta. Tässä annetaan unionille sellaisia tulkintoja, joiden ei voida katsoa olevan voimassa näiden perussopimusten tämänhetkisessä tilassa, ei millään tasolla. Tässä poljetaan kansanvaltaa. Tämä on myöskin ideologinen paketti, ei taloudellinen paketti.

Meidän vastuut tämän EU:n elpymispaketin myötä tulisivat ulottumaan vuoteen 2058 saakka, ja kansa ei saisi päättää. Tämän salin kansanedustajat, meistä moni, ovat jo siirty-

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

neet ajasta iäisyyteen tuossa vaiheessa eivätkä ole vastaamassa niistä seurauksista, mitä tässä salissa tullaan nyt viikon aikana päättämään, ja niistä seurauksista, jotka tulevat ksettamaan tulevia sukupolvia.

Tämä paketti on haitallinen Suomelle, mutta se on haitallinen myös Euroopan unionille, koska se tuottaa moraalikatoa jäsenvaltioille. Me tullaan siirtymään yhteisvastuulliseen velanottoon sen takia, että tämä avaa portit sille. Sen lisäksi jatkossakin niitä maita, jotka haluavat elää leveämmin, jotka haluavat laskea omia verojaan tai ottaa perustuloa käyttöön, tullaan tukemaan niiden maiden toimesta, jotka pitävät huolta omasta taloudestaan. Tällainen palkitsemismalli on sairas. Mitä huonommin toimit, mitä huonommin käyttäydyt, mitä huonommin kannat vastuuta, sitä enemmän sinua palkitaan.

Nämä vaaditut 50 000 nimeä tähän kansalaisaloitteeseen tulivat aivan ennätysajassa täyteen, neljässä päivässä, ja sen jälkeen katkaistiin allekirjoitusten kerääminen, jotta tämä saataisiin nopeasti käsittelyyn. Kansalaiset todellakin haluavat päästä äänestämään tästä asiasta, koska silloin kun kansanäänestys oli vuonna 94, ei päästy päättämään tästä, että unioni muuttuisi tällaiseen suuntaan, mihin sitä ollaan nyt viemässä. Äänestystulos vuonna 94 ei varmasti olisi ollut sen mukainen, jos kansalaiset olisivat saaneet tietää, mitä kaikkea tämän päätöksen mukana tulevaisuudessa tulee, kun ilman perussopimusten muuttamista tulkintoja lähdetään muuttamaan sellaiseen suuntaan, että liittovaltio voi syntyä.

Kokoomus hylkäsi tämän kansalaisaloitteen tänään perustuslakivaliokunnassa. He äänestivät vastaan. Tämä on ollut ihan käsittämätön saaga, mitä kokoomus on käynyt tämän elpymispaketin ympärillä. Aluksi he tekivät ryhmäpäätöksen, että pitää sitovasti äänestää tyhjää paketin puolesta sen takia, että he eivät olleet saaneet olla neuvottelemassa Marinin kanssa tästä paketista EU-neuvotteluissa, ja sen vuoksi sitten katsottiin, että ei oteta vastuuta ja äänestetään tyhjää. No nyt sitten kun tästä päätöksestä tuli valtavaa kritiikkiä, että kansa on lähettänyt edustajia eduskuntaan edustamaan heitä ja nämä äänet, mitä on annettu, heitetään roskiin, niin sen jälkeen kokoomus pyörsikin päätöksensä, ja nyt tänään saatiin kuulla, että useampi edustaja tulee äänestämään tämän paketin puolesta. Ihan käsittämätöntä. [Mika Niikko: Napit lenteli vaan!] — Kyllä. — Ja esitettiin perusteluna, että koska valtiovarainvaliokunnan mietintöön saatiin viilauksia. Mutta eihän tämä tilanne ole muuttunut yhtään minnekään: vaikka sinne tuli kirjauksia, ei kokoomus edelleenkaan ole ollut päättämässä tästä paketista, joka ei ole muuttunut yhtään minnekään. Me edelleen äänestetään tästä samasta paketista, mistä kokoomus ei haluaisi ottaa vastuuta. Vaikka he tosiaan meinasivat äänestää tyhjää ja nyt äänestävät jaata, niin kuitenkin valtiovarainvaliokunnassa tämän mietinnön puolesta äänestettiin tyhjää, ja tästä salissa äänestetään jaata. Ihan käsittämätöntä! Tässä yritetään sumuttaa kansaa pahimmalla mahdollisella tavalla.

EU-virkamiehet ovat myöskin painostaneet Suomea tämän päätöksen osalta, mikä on ihan käsittämätöntä. Ulkovalloista yritetään painostaa meitä suomalaisia. Meille vakuutellaan, että tämä on kertaluontoista, niin kuin eurooppaministeri Tytti Tuppurainen on sanonut, mutta tähän ei usko enää kukaan, koska EU:n johtajat ovat sanoneet, että tämä luo mahdollisuuksia toimia jatkossakin, kun tarve tulee. Kansanedustajat täällä salissa ovat valitelleet sitä, että he ovat joutuneet informaatiovaikuttamisen kohteeksi, kun kansalaiset ovat ottaneet yhteyttä heihin. Onko se niin, että sen jälkeen kun ne äänet on kerätty kansalta ja tultu tänne saliin, sen jälkeen mennään johonkin kuplaan ja ei enää ole edes tarve kuunnella, mitä kansalaiset ajattelevat niistä uusista päätöksistä, jotka tulevat agendalle ja joista ei koskaan päästy päättämään vaaleissa? Ihan käsittämätöntä.

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

Valtiovarainministeriön sivuilla todetaan, että toteuttamatta jättäminen haastaisi unionin yhtenäisyyden ja jopa koko olemassaolon. Onko sellainen unioni kestävä, jonka olemassaolo riippuu tulonsiirroista?

Hallitus on nyt tapellut kehysriihessä hajoamisen partaalla muutamasta sadasta miljonnasta eurosta mutta on valmis lähettämään 4 miljardia euroa maan rajojen ulkopuolelle.

Jos Suomi ei uskalla yksinään vaatia koko EU:n tasolla tätä perusteltua suunnanmuutosta, niin miten se uskaltaisi esimerkiksi tulevaisuuden metsäpääöksissä vaatia pelkästään oman etunsa mukaista mallia? Miten se voisi hylätä sitten tulevat tukipaketit? Keskusta ei uskaltanut lähteä hallituksesta, jottei paketti kaadu. Hallitus ei uskalla järjestää kansanäänestystä, jottei paketti kaadu. Ja hallitus ei uskalla kaataa pakettia, jottei EU suutu. On tämä eduskunta täynnä pelkureita. Eikö teillä ole rohkeutta ja halua taistella Suomen puolesta?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Reijonen.

18.27 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! Käsitlemme kansanäänestyksen järjestämistä EU:n elpymispaketista.

Elettiin vuotta 1994, oli lokakuu ja 16. päivä. Silloin äänestimme kansanäänestyksessä neuvoa-antavasti, liitymmekö Euroopan unioniin. Hyvä, että silloin kansalta kysyttiin. Äänestystulos tosin oli täpärä, erittäin täpärä. Monessa maakunnassa enemmistö kuitenkin äänesti vastaan, ja ”ei”-kanta oli monissa paikoissa erittäin vahvoilla. Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa oli selvästi enemmistönä ”ei”-kanta.

Olin tuolloin jo äänestysikäinen. Muistan, että silloin oli lehdessä juttuja, että banaanienkin hinta halpenee. Olisi ollut aiheellista enemmän painottaa, mitä tuo äänestys tarkoittaa. Luotiin hienoja mielikuvia. Banaanien hinta oli kyllä varmasti toissijaista. Äänestin silloin ”ei”, ja ”ei” äänestäisin nytkin, jos kansanäänestys järjestettäisiin — varsinkin nyt.

Nyt suunta on muuttumassa ja EU on muuttumassa. Enää ei ole EU entisensä. Elpymispaketti on ikään kuin saattohoito Suomelle. Nyt ollaan antamassa suursäkeittäin lahjaksi rahaa EU:n eteläisille maille. Jopa neljä ja puoli miljardia tulee Suomelle tappiota. Mutta tämä näyttää nyt olevan niin, että jatkossakin voi tapahtua samoin: Annetaan rahaa, ja takaisin ei saada. Maksetaan 4 euroa, saadaan takaisin ehkä 1 euro tai sitten ei lanttiakaan.

Perussuomalaiset ovat kannattaneet tätä kansalaisaloitetta äänestyksen järjestämisestä. Kansalaisaloite on asiallinen. Nyt on aika kysyä kansalta uudelleen: Haluammeko, että EU:n suunta muuttuu niin radikaalisti? Haluammeko yhteiset velat ja vastuut? Käykö kohta niin, että suomalaisia pankkeja ei ole? On vain saksalaisia ja ranskalaisia pankkeja. Maksammeko kohta veroja EU:lle?

Pahinta on se, että jos annamme nyt rahoja eteläisille maille, niin käy niin, että niiden ei edelleenkään tarvitse huolehtia taloudestaan sen paremmin. Elikkä annamme lahjaksi rahaa eteläisille maille, jotka eivät huolehdi taloudestaan. Ja pahinta on myös se, että sitä päätöstä ei niin vaan peruta.

Kyllä kansan nyt pitää antaa päättää. Kyllä kansanäänestys on ihan paikallaan. Kyllä me olemme kansalle sen velkaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Peltokangas.

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

18.30 **Mauri Peltokangas ps:** Arvostettu puhemies! Hallitus, teillä on nyt edessänne demokratian perusperiaate, äänestävän kansan esittämä tahtotila ja vaatimus, kansalaisaloite, joka keräsi muutamassa päivässä 60 000 allekirjoitusta kansanäänestyksen järjestämisestä Euroopan unionin elvytyspaketista. Korostan: muutamassa päivässä. Voi vain arvailla, mikä määrä allekirjoituksia aloitteeseen olisi tullut, jos koko puoli vuotta niitä olisi kerätty. Nämä allekirjoittaneet kansalaiset ovat syystä huolestuneet elvytyspaketin vaikutuksista Suomelle ja Suomen kansalle nyt ja tulevaisuudessa. Tästä syystä he ovat mielestäni enemmän kuin aiheesta vaatimassa alistamaan unionin räikeän, omia sääntöjä rikkovan velkavankeusesityksen demokraattisesti Suomen kansan mielipiteen alle.

Arvoisa puhemies! Tässä kohtaa on tärkeää tuoda esiin, että valtioneuvosto totesi kesäkuussa 2020 elpymispakettiin liittyen: ”Kysymyksessä on taloudelliselta ja poliittiselta merkitykseltään mittava kokonaisuus. Valtioneuvosto korostaa, että asian valmistelun yhteydessä on syytä käydä riittävästi julkista keskustelua niin kotimassa, Euroopassa kuin eduskunnassa. Päätösten legitimitettiin kannalta laaja kansalaishyväksyntä on tarpeellista.” Perustuslakivaliokunta puolestaan on kuluvana vuonna lausunnossaan todennut elpymispaketissa olevan kyse Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävään toimivallan siirtoon Euroopan unionille tosiasiallisesti rinnastuvasta järjestelystä.

Miten tässä salissa voi joku edes harkita tällaista päätöstä tehtävän ilman kansan ohjaavaa mielipidettä? Mikäli te torppaatte nyt kansanäänestyksen, voin vain ihmetellä ja kysyä, hallituspuolueen edustajat, mitä nuo äsken lukemani valtioneuvoston ja perustuslakivaliokunnan kirjaukset tarkoittavat. Olivatko ne jälleen sitä kuuluisaa sanahelinää, mihinkään johtamatonta myrkynvihreää jargonia eli lausumaturhaketta? Arvostatteko te, arvoton hallitus, Suomen kansaa lainkaan?

Arvostettu puhemies! Pitää muistaa, että Suomi liitettiin Euroopan unioniin neuvoo-antavan kansanäänestyksen hyvin niukan ”kyllä unionille” -äänienemmistön perusteella vuonna 1995. Paljon on EU:n perimmäinen tarkoitus muuttunut tämän päätöksen jälkeen, ja paljon on EU saanut viedä kansallisvaltioiden itsenäisyyttä niiden päätäntävaltaa hiljaa hivuttaen kohti tulonsiirtounionia ja liittovaltiota kysymättä kansalaisilta yhtään mitään.

Kansalaisaloitteen substanssissa oleva elvytysvelkahulluus on sen kokoluokan päätös, että sitä ei voi mielestäni antaa hallituksen esityksellä, vieläpä hävinneistä marginaaliporukoista väkisin väännetyn hallituksen esityksellä, eduskunnalle ratkaistavaksi kahden kolmasosan määräenemmistöllä ilman neuvoo-antavaa kansanäänestystä, sillä tämä elvytyslainahirviö sitoo tulevien hallitusten kädet vuosikymmeniksi eteenpäin ja sitoo vielä syntymättömät suomalaiset lapset valtaviin velkoihin ja velkatakuisiin ja vie heiltä pahimmasa tapauksessa mahdollisuuden nauttia elämästään nykymuotoisessa, vielä suhteellista suvereniteettia nauttivassa valtiossamme.

Arvoisa puhemies! Perustuslakivaliokunnan mietinnöstä käy nyt ilmi, että se ei pidä tarkoituksenmukaisena kansalaisaloitteeseen ehdotetun neuvoo-antavan kansanäänestyksen järjestämistä, ja se ehdottaakin, että aloite hylätään. Tämä raaka viesti kansalaisille kertoo sen tosiasian, että Suomessa on vain yksi kansanvaltaa ja demokratiaa puolustava, kansaansa kunnioittava puolue.

Arvoisat kansalaiset, ainoastaan perussuomalaiset jättivät tähän perustuslakivaliokunnan mietintöön kansalaisaloitteen hylkäämisestä vastalauseen, jossa vaadimme valtioneuvostolta viipymättä toimenpiteitä neuvoo-antavan kansanäänestyksen järjestämistä koskevan lain valmistelemiseksi ja antamaan asiaa koskevan lakiehdotuksen eduskunnan käsi-

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

teltäväksi mahdollisimman pian. Eduskunta ei saa käsitellä elpymispakettia ennen kansanäänestyksen järjestämistä, tämä on järkkymätön mielipiteeni.

Arvoisa puhemies! Yhdyn perustuslakivaliokunnan kansalaisia ja isänmaataan kunnioittavien hienojen perussuomalaisjäsenten näkemykseen ja kannatan jätettyä vastalauseita.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Elomaa.

18.35 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Käsiteltävänä on kansanäänestyksen järjestäminen EU:n elpymispaketista. Ensin kiitän erittäin paljon kansalaisaloitteen tekijöitä ja myös allekirjoittaneita. Kuten tässä on tullut ilmi, allekirjoituksia tuli muutamassa päivässä 60 000, ja mitä todella olisi ollut se lukumäärä puolen vuoden kuluttua siitä? Tärkeää oli saada se aloite hyvin pian tänne käsiteltäväksi.

Edustaja Immonen perussuomalaisista esitteli tämän perustuslakivaliokunnan vastalauseeseen, perussuomalaisten tekemän, miksi se tehtiin, ja kannatan sitä todella lämpimästi. Todella merkittävät päätökset, jotka tulevat vaikuttamaan maan tulevaisuuteen vuosikausia, tulisi viedä aina kansanäänestykseen. Niitä ei tule kovin usein, niin tärkeitä, että voisi kansanäänestyksen pitää, koska se vaatii myös isot järjestelyt, mutta jos maa ja maan etu sitä vaativat, niin kuin tämä elpymispaketti, kansanäänestys pitäisi ehdottomasti pitää.

Aivan kuten edustaja Reijonenkin aikaisemmin sanoi, se EU, mihin Suomi silloin sitoutui, 94—95, oli erilainen EU kuin tänä päivänä. Itsekin kyllä äänestin silloin ”ei”. Sitä ruokakassin halpuuttahan alleviivattiin, ja monet menivät siihen halpaan ja äänestivät sen takia EU:hun menoa. EU:ssa on paljon hyvääkin, ei sitä voi kieltää, on puhuttu turvallisuudesta ja monesta muusta asiasta. Mutta tämän päivän EU on erilainen. Sen takia nyt pitää olla tarkkana.

Esimerkiksi näin suurta asiaa kuin elpymispakettia ei voi vain alistaa vallalla olevan hallituksen sanelemaksi. Asialle pitää saada kansalaisten siunaus, ja se tulee kansanäänestyksellä, tai sitten sitä ei anneta. Nyt on kysymys EU:n perussopimuksen noudattamisesta tai sen rikkomisesta, kun puhutaan elpymispaketin käyttöönotosta.

Ainutkertaisuuden voi unohtaa, näitä paketteja tulee lisää. Seuraavissa paketeissa ei enää kysytä Suomelta mielipidettä, vaan Suomi maksaa miljardeja kiltisti. Sen takia nyt on ryhdistädyttävä ja tehtävä se, kun me vielä jotain voimme tehdä asian eteen. Kansalta pitäisi kysyä ehdottomasti, onko aika sanoa ”ei käy” ja neuvotella asia, elpymispaketti, uudestaan Brysselissä.

Perussuomalaiset ovat esittäneet vahvasti kantansa alusta lähtien elpymispakettiin ja myös tähän kansanäänestykseen. Me arvostamme kansan mielipidettä ja olemme korvat höröllä, kun asiat kehittyvät, mitä kansalaiset ajattelevat tänä päivänä esimerkiksi EU:n tilanteesta ja jäsenyydestä siinä, onko tullut muutoksia, pitäisikö meidän neuvotella vahvemmin asioista ja olla suoraryhtisinä eikä antaa periksi joka asiaa. Nyt on Suomen paikka sanoa sanottavansa — eivät ne meitä heitä sieltä pois, nettomaksajia, ikinä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Antikainen. — Edustaja Antikainen on poissa. — Edustaja Mäkelä.

18.40 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Immosen tekemää esitystä tämän kansanäänestyksen järjestämisestä.

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

Kysymyksessä on suuri asia ja rakenteellinen muutos Euroopan unionissa, ja tämän asian suuruudenhan peruslakivaliokunta on sinällään jo todennut aiemmin tässä omien varojen päätöksen kahden kolmasosan vaatimuksessa. Vaikkei se yksimielinen ollutkaan, niin käsitykseni mukaan myöskin siinä vähemmistöön jääneet tunnustivat asian merkittävyyden ja sen, että tällainen ei voi jatkua. Eli jos nämä paketit jatkuisivat, niin se olisi eri asia kuin tämä ainutkertaiseksi koettu ja luultu paketti.

Hyvä sinänsä, että viisaus on tähänkin taloon tietyllä tavalla hiipinyt sitten sen, kun Suomi liitettiin aikanaan euroon pelkällä, oliko se pääministerin ilmoituksella, kuitenkin yksinkertaisella enemmistöllä, pääministeri Lipposen ja valtiovarainministeri Niinistön johdolla, jota voi hyvällä syyllä pitää vähintäänkin kyseenalaisena perustuslain kannalta, ellei suorastaan suoraan sen vastaisena. Menneet ovat menneitä, ja nyt täytyy toimia tässä päivässä.

Tässä on kysymys siitä, että Euroopan unionissa venytetään, vähintäänkin venytetään, perussopimuksia ja perusperiaatteita tavalla, että lopputulos ei enää vastaa sitä, mitä niihin on kirjattu. Sen ei pitänyt olla mahdollista, että Euroopan unionissa otetaan yhteistä velkaa tai ollaan vastuussa muiden maiden taloudesta. Nyt kuitenkin on rakennettu sellainen rakennelma, jonka lopputulemana on se, että sellainen vastuu kuitenkin käytännössä pääsee muodostumaan. Me olemme 35 vuotta sidottuna tähän velkaan, ja nyt, jo ennen kuin tämä paketti on edes ratifioitu kaikissa EU:n jäsenmaissa, käydään keskusteluja uusista vastaavista paketeista.

Täällä aina puhutaan, että EU on sääntöperäistä kansainvälistä yhteistyötä, mutta mitä sääntöperäisyyttä on siinä, että säännöt eivät pidä, vaan ne kirjoitetaan aina vähänkin kovan paikan tullessa uudestaan? Eikö ole niin, että kyllähän säännöt saadaan pitämään silloin, kun on tyyntä ja laiva kulkee ongelmitta, mutta kun merellä myrskyä, niin silloin näiden sääntöjen kestävyys mitataan? EU:ssa ne säännöt eivät ole pitäneet missään kriisissä.

Siksi mielestäni kansalla pitäisi olla nyt oikeus tässä kohtaa ottaa kantaa siihen, onko tämä se EU, johon me olemme aikanamme liittyneet. Itse olin joitakin kuukausia liian nuori äänestämään EU-jäsenyydestä. Silloin olisin äänestänyt ehdottomasti ”ei” EU-jäsenyydestä ja olisin kannattanut Natoa, jolla olisimme saaneet sen turvallisuutemme kerralla kuntoon. Ei EU meille turvallisuutta tarjoa, koska sillä ei ole yhtään divisioonaa. Se pystyy tarjoamaan vain pelkkää tyhjää puhetta ja joutavia korulauseita. Kysykää tätä vaikka ukrainalaisilta. Ei EU ole mikään turvallisuusyhteisö mielestäni.

Tässä ei myöskään ole kysymys nyt siitä EU:sta eroamisesta, vaan kysymys on itse asiassa EU:n monivuotisen rahoituskehityksen hyväksymisestä tai sen hylkäämisestä. Se on asia, johon Suomella on yksipuolinen oikeus yksimielisyyspäätöksessä vaikuttaa. Me voimme sen hylätä, ja tätä pitäisi nyt kysyä kansalta, että onko tämä se kohta, että tämä ylikansallisten verojen päänavaus, sosiaaliunionin päänavaus, kumotaan ja me emme siirry tällaiseen Euroopan unioniin, mihin tämä on kehittymässä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Simula.

18.44 Jenna Simula ps: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on siis kansalaisaloite, joka vaatii kansanäänestystä EU:n elpymispaketista hyvin perustein. Kyseessä ei ole ainutkertainen paketti, ja tämä on jo usealla suulla Euroopan unionin muissa jäsenmaissa todettu. Kun Suomessa puhutaan tarkkarajaisesta ja ainutkertaisesta paketista, muissa EU-maissa puhutaan ensimmäisen askeleen ottamisesta ja riemuitaan uuden toimivallan saamisesta sekä

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

syvenevästä integraatiosta. Tämän kansanäänestyksen torppaamiselle muiden puolueiden toimesta on olemassa kaksi syytä: 1) poliitikot eivät ymmärrä, kuinka merkittävä päätös tämä on Suomelle ja EU:lle, ja 2) poliitikot pelkäävät kansalaisia ja kansan mielipidettä. Äänestäjän pelko on toki viisauden alku.

Viime päivinä useat poliitikot ja media ovat ihmetelleet valtavaa sähköpostitulvaa, jota kansanedustajat ovat saaneet. Sosiaalisessa mediassa ja lehtien palstoilla on puolihuolimattomasti puhuttu vieraan vallan vaikutusrytyksistä ja Venäjän trolleista ilman ainuttakaan todistetta. On myös todettu, että nämä sähköpostiviestit ovat selkeästi masinoituja. Masinointisyytökset kertovat ikävää kieltään siitä, ettei kansalaisten huolta ja mielipiteitä haluta kuulla. Ei ole ennenkuulumatonta, että kansalaisia kehoitetaan ottamaan kansanedustajiin yhteyttä. Niin tehdään aina, kun halutaan yrittää joukolla tuoda sitä omaa näkemystä päättäjille. Tyypillisimmät masinoijat löytyvät kuitenkin vihervasemmistolaildalta. Greenpeace, Oikeutta eläimille ja erilaiset muut ilmasto- ja identiteettipolitiikkaa ajavat järjestöt käyttävät tätä taktiikkaa yhtenä osana toimintaansa — silloin ei puhuta Venäjän trolleista tai masinointikampanjoista vaan kansalaisten huolesta. Ei tietenkään puhuta, kun viestit sattuvat olemaan juuri omaan agendaan sopivia.

Arvoisa puhemies! Muistutan tässä kaikkia kansanedustajia, että tämä kansalaisaloite keräsi 58 960 kannatusilmoitusta muutamassa päivässä. Jotta aloite ehtisi ajoissa tänne eduskuntaan käsiteltäväksi, allekirjoitusten kerääminen keskeytettiin. Allekirjoitusta varten täytyy Kansalaisaloite.fi-palvelussa tunnistautua pankkitunnuksin. Kaikki kansalaisaloitteen allekirjoittajat ovat siis ihan oikeita suomalaisia ihmisiä.

Kuten perustuslakivaliokunnan mietinnössä todettiin, kansanäänestys on järjestetty viime kerran vuonna 1994, siis 27 vuotta sitten. Ennen vuoden 2019 eduskuntavaaleja useiden puolueiden, myös hallituspuolueiden, kansanedustajaehdokkaat toistelivat, että yhteislainoihin Suomi ei suostu. Tämä on ollut Suomen pitkäaikainen kanta EU-asioissa: yhteisiin sääntöihin sitoudutaan, ja niistä pidetään kiinni. Tässä sitä nyt kuitenkin ollaan, takaa-massa yhteisvelkaa. Yksikään — toistan: yksikään suomalainen ei ole saanut käyttää ääntänsä tämän paketin puolesta tai sitä vastaan. Nyt tämä viimeinenkin mahdollisuus vedetään kuin matto jalkojen alta. Norsunluutornista on toisinaan syytä laskeutua sinne kansan pariin ja muistaa, kenen etua meidän täällä eduskunnassa on ajettava — Suomen ja suomalaisten, ei kenenkään muun.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Koponen, Ari.

18.48 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! On aika surullista katsoa tätä salia tänään: vain yksi edustaja muista kuin perussuomalaisista on paikalla, ei yhtään ministeriä. Vaikeissa asioissa näköjään on helpompi vain työntää pää pensaaseen.

Italia on päättänyt käyttää EU:n koronatuesta saamansa rahat muun muassa maan alhaisen syntyvyyden nostamiseksi samaan aikaan, kun Espanja käyttää oman osuutensa teollisuuden parantamiseen ja nelipäiväisen työviikon kokeiluun. Italian pääministeri Mario Draghi hyväksyi tukiasetuksen, jossa hahmotellaan EU:n koronatuon käyttämiseen liittyvät suunnitelmat. Italia käyttää tukea muun muassa alhaisen syntyvyyden nostamiseksi ja on hyväksynyt lain, jonka turvin Italian valtio maksaa jokaisesta lapsesta vanhemmille 250 euroa kuukaudessa raskauden seitsemännestä kuukaudesta aina 21 ikävuoteen asti. Uudistus on merkittävä, sillä tuen arvo on yli 63 000 euroa lasta kohti.

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

Olen varma, että Suomessa olisi lapsiperheitä, joille tällainen summa kelpaisi ja jotka haluaisivat äänestää EU:n elvytyspaketista. Ovatko meillä Suomessa tosiaan asiat tällä hetkellä niin hyvällä mallilla, että voimme olla mukana tukemassa maita, mitkä ovat ajaneet itse taloutensa huonoon kuntoon? Olisiko Suomessa lapsiperheitä, joille kelpaisi tuo 250 euroa kuukaudessa? Me maksamme veroja ja kärsimme, jotta nämä jo pitkään huonosti talouttaan hoitaneet maat saavat jatkaa tätä hulluutta.

Italia on EU:n historiallisen suuren koronatukipaketin suurin vastaanottaja, sillä se on saamassa tukipaketista yli 200 miljardia euroa. Tämä johtuu siitä, että Italian talous oli jo ennen koronaa todella huonossa kunnossa, koska taloutta on hoidettu jo pitkään hyvin leväperäisesti eikä kipeitä rakenneuudistuksia haluta tehdä, koska tiedetään, että aina löytyy joku muu, kuka maksaa.

Myös Espanja vastaanottaa elvytysrahastosta merkittävän summan. Espanja on käyttämässä tukirahoja muun muassa teollisuuden parantamiseen ja neljän työpäivän pilotoimiseen. Pilottilhanke rahoitetaan EU:n elvytysrahastosta.

Suomi taas on tukipaketissa nettomaksajan roolissa 6,6 miljardilla eurolla, eli käytännössä Italiassa syntyvyyttä sekä vaurautta nostetaan ja Espanjassa lomailaan suomalaisten piikkiin. Tämä saattaa kuulostaa suomalaisten korvaan todella omituiselta, sillä myös Suomessa väestökehitys on ollut rajussa laskussa. Sen lisäksi, että suomalaiset pääsevät maksamaan italialaisista lapsista, pääsemme maksamaan myös espanjalaisten kokeilusta nelipäiväisestä työviikosta. Tunnolliset suomalaiset joutuvat raatamaan, ja meidät pakotetaan maksamaan Etelä-Euroopan maiden huonosta taloudenhoidosta.

Olen varma, että monet, etenkin apua tarvitsevat suomalaiset, haluaisivat äänestää nyt tästä tukipaketista ennen rahojen lahjoittamista. Koronapandemia on runnellut myös suomalaista elinkeinoelämää todella rajusti. Siksi on täysin absurdia, että EU:n tukipaketin myötä antaisimme suomalaisten rahaa Suomen kilpailijamaihin ja heidän teollisuutensa kilpailukyyn parantamiseen. Esimerkiksi Espanja on rakentamassa kokonaista akkuklustaria, mikä tulee kilpailemaan suomalaisen akkuteollisuuden kanssa.

Kansa ei tukipakettia hyväksy, ja hallitus tietää sen. Siksi se ei halua tukipakettia kansanäänestykseen. Tämä on täysin kestäväntöntä ja demokratian vastaista. Olisiko syytä tarkistaa välillä, mikä valta kansalla on ja mikä on kansan tahto? Me perussuomalaiset rakastamme Suomea ja suomalaisia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mäkynen, Jukka.

18.53 Jukka Mäkynen ps: Arvoisa herra puhemies! Me perustuslakivaliokunnan perussuomalaiset jäsenet jätimme yhdessä vastalauseen, jossa esitämme EU-tukipaketista kansanäänestystä vaativan kansalaisaloitteen hyväksymistä.

Demokraattisessa yhteiskunnassa on tärkeää, että kansalaisten mielipidettä kuullaan. EU-tukipaketista kansanäänestystä vaativa kansalaisaloite sai tarvittavat 50 000 allekirjoittajaa ennätysnopeasti muutamassa päivässä. On tosiasia, että valtaosa suomalaisista ei hyväksy EU-tukipakettia. Se on suoraa tulonsiirtoa muka-köyhille EU-maille. Koko EU:n luonne muuttuu pysyvästi, ja kertaluontoisia paketteja tulee takuulla lisää myös tulevaisuudessa. On palattava takaisin neuvottelupöytään ja kaadettava tämä tukipaketti.

Arvoisa puhemies! Antaa Suomen kansan päättää äänestämällä, haluavatko he todella olla maksamassa muiden maiden velkoja. Kannatan edustaja Immosen tekemää vastalauseetta. — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Niikko.

18.54 Mika Niikko ps: Arvoisa puhemies! Haluan heti aluksi kannattaa edustaja Immosen tekemää esitystä.

Tämä on erittäin tärkeä kansalaisaloite, koska tässä mitataan eduskunnan tahtotilaa ja kykyä kuunnella kansan ääntä. Onhan se toki totta, että meidät, itse kukin, on äänestetty tänne edustamaan kansaa silloisilla vaaliteemoilla ja lupauksilla, mutta tätä ei vaaleissa kysytty. Meiltä ei kysytty sitä, missä määrin Suomen kansanedustajat ovat valmiita lisäämään Brysselin päätöksentekovaltaa Suomen kansaa kohtaan. Siellä ei kysytty sitä, olemmeko me valmiita maksamaan Etelä-Euroopan maiden holtitonta taloudenkäyttöä myöntämällä tällaisia tukipaketteja, joissa Suomen maksuosuus on useita miljardeja euroja. Kun tämän lisäksi tulevat vielä nämä kokonaisvastuut päälle, joidenkin arvioiden mukaan jopa 13 miljardia euroa, niin kyse on mittavasta asiasta.

Moni Suomen kansalainen varmaan toivoisi, että meillä olisi samankaltainen päätöksentekojärjestelmä kuin esimerkiksi Sveitsissä on. Sveitsissähän kansa saa esittää äänestettäväksi asian kuin asian, jos saa kerättyä siihen riittävästi nimiä. Suomessa tämä kansalaisaloite ei, ikävä kyllä, oikein vastaa edes nimeksi sitä, mitä sillä tarkoitetaan. Täällä voidaan enemmistöpäätöksen mukaan ne jättää jopa käsittelemättä kokonaan, tai sitten se jo alkuunsa tapetaan valiokuntaan. Aitoa kansanvaltaa on se, että kansa saa äänestää muutenkin kuin eduskuntavaaleissa.

Eniten tässä asiassa huolestuttaa se, että hallitus osin luulee, että kyse on koronatukipaketista — vai voisiko olla niin, että te ette aidosti luule sitä, vaan te haluatte kansan luulevan niin? Jos aidosti olisi kyse koronatukipaketista, niin nämä varathan olisi jaettu hiukan eri tavoin. Ne valtiot, joille on tullut eniten iskuja koronan aiheuttamasta talouskriisistä, olisivat saaneet merkittävästi enemmän tukea. Nythän tätä rahaa jaetaan käytännössä sen perusteella, että joillain valtioilla on jo ennestään heikko taloustilanne.

Täällä on tullut useasti esille esimerkiksi Italia. Italian kotitalouksien velkaantumisaste oli tämän koronapaketin leipomisen aikana noin 80 prosenttia bruttokansantuotteesta, ja suomalaisten kotitalouksien velkaantumisaste oli samanaikaisesti lähes 130 prosenttia. Tosin Italian valtionvelka oli se reilu 130 prosenttia Suomen noin 60 prosentin suhteessa, mutta tämä kuva kuitenkin kertoo sen, että Italian kansalla ei itse asiassa ole niin paljon velkaa kuin suomalaisilla veronmaksajilla. Jos tätä tukipakettia oltaisiin haluttu jakaa reilummin tai oikeudenmukaisemmin, niin oltaisiin otettu huomioon Suomen kansan ostovoima ja kyky selvitä tästä koronakriisistä yhtäläisellä menestyksekkäällä tavalla kuin Italian tai Espanjan kansalaisten. Lisäksi, kun me tiedämme, että Italian kultavaranto on 2 451 tonnia Suomen kultavarannon ollessa 49 tonnia, niin Italia itse asiassa on varakkaampi jo tältäkin osin. He olisivat voineet tätä kultavarantoa käyttää elvyttääkseen omaa talouttaan, mutta he eivät tätä tietenkään halua tehdä, koska olemme niin avokätisiä.

Nämä ovat tämmöisiä yksinkertaisia ja ehkä yksinkertaiselta kuulostaviakin esimerkkejä, mutta nämä ovat niitä esimerkkejä, millä tavalla Suomen kansalaiset ajattelevat. Jos elää yli varojen, niin onko oikein, että laitetaan toiset maksamaan heidän ylielämisensä ja ylisyömisensä?

Arvoisa puhemies! Yksi tosiasia, mistä vähemmän on puhuttu Suomessa mediassakaan, on se, kuinka paljon esimerkiksi Italiassa on velkaa saksalaisille ja ranskalaisille pankeille. Saksalaiset ja ranskalaiset eivät todellakaan halua, että Italian kaltainen suuri EU:n jäsenvaltio voisi mennä niin sekaisin, että he haluaisivat jopa eroon eurosta. Tämän koronakrii-

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

sin tukipaketin valmistelun aikoihin saksalaisilla ja ranskalaisilla pankeilla oli yli 500 miljardin euron saatavat yksistään Italiasta. Eli sen lisäksi, kun Italian pankeilla on useiden satojen miljardien eurojen velat, oli selvää, että ellei Italiaa jollakin tavalla pystytä elvyttämään edes hivenen, niin tulee levottomuutta rahoitusmarkkinoilla. Eihän tämä Italian 200 miljardin euron tukiosuus tosin tule pelastamaan heidän talouttaan, mutta tämä on signaali siitä, että Euroopan unioni tulee hätiin, jos rahat loppuvat kesken. Sen takia, kun suomalaisille myydään tätä ikään kuin koronatukipakettia, niin olisi rehellisyyden nimissä puhuttava siitä, että kyse on Italian ja Espanjan kaltaisten maiden tukipaketista. Tällä tukipaketilla ei edistetä suomalaisten hyvinvointia, koska ne rahat viime kädessä maksaa suomalainen veronmaksaja niin Suomen tuen osalta kuin näiden Etelä-Euroopan valtioiden osalta.

Arvoisa puhemies! Jotta kansanvalta toteutuu, niin olisi tärkeää antaa kansalaisten äänestää tästä asiasta. Ei riitä, että tästä hallituksen ja kokoomuksen, apupuolueen, turvin tehdään äänestys vain tässä salissa, vaan tästä olisi myös kansalta kysyttävä, mitä he haluavat. Hehän tämän laskun tulevat maksamaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Tavio.

19.01 Ville Tavio ps: Arvoisa puhemies! Hallituspuolueiden itsekkäät kasvot paljastuvat, kun päättäjät puhuvat toista ja tekevät toista. He puhuvat Suomen itsenäisyydestä kauniisti mutta samalla lahjoittavat maamme pois laukaustakaan ampumatta. Viisaat ministerimme osoittavat sormella pahoja perussuomalaisia ja pelottelevat, miten ikävästi Suomen kansalle käy, jos se ei nyt ala lahjoittaa rahojaan Italiaan, kuten Saksa ja Ranska ovat vaatineet. Kokoomukselle ja keskustallekin maistuvat kyllä Brysselin pöydän antimet. Samppanjalaseja kohotellen hanhenmaksapallerot suussa he lupaavat olla nöyriä EU:n kansalaisia ja toteuttaa komission suunnitelmia. Ministerit pohtivat, että ehkä heille itselleenkin vielä löytyy hyvä virka EU:sta ja heistä tulee satumaisen rikkaita.

Tämä ei kuitenkaan ole satua vaan täyttä totta. Suomen kansa ei ole hyväksynyt missään vaaleissa EU:n tulonsiirtounionin perustamista. Ei missään. Tämä on demokratian irvikuva. Tulonsiirtojen aloittamista ei oltu mitenkään käsitelty, sitä ei oltu esitetty, ennen eduskuntavaaleja. Kansa ei ole yksissäkään vaaleissa päässyt sanomaan tästä mielipidettään. Sen sijaan eduskuntavaalien alla eri puolueet julkisesti vain lupasivat, että Suomi ei enää tule tukemaan huonosti taloutensa hoitaneita euromaita.

Aiemmin ihmeteltiin, miksi Suomi sitoutuu takaajaksi Kreikan ja muiden etelänmaiden velkoihin, vaikka ne eivät pysty niitä koskaan maksamaan takaisin. Silloin kenellekään ei edes tullut mieleen, että vuonna 2021 me jo suoraan lahjoitamme rahaa ympäri Eurooppaa. Sosialisteihin ei voi tietenkään luottaa paitsi siinä, että he ottavat aina lisää velkarahaa, tuhlavat rahat ja sitten lähtevät kansalaisten kukkaroilta tekemään veronkorotuksia. Historiallisen päätöksen edessä on kuitenkin keskustapuolue, sillä toiseksi suurimpana hallituspuolueena sen vallassa olisi kaataa elvytyspaketti ja pelastaa Suomi.

Keskusta aiemmin vastustikin julkisuudessa hanakasti yhteistä velanottoa. Esimerkiksi viime keväänä, 8.4.2020 Katri Kulmuni, ollessaan keskustan puheenjohtaja ja valtiovarainministeri, sanoi: ”Me tarvitsemme yhteisiä koordinoituja toimia, mutta on olemassa reunaehdot. Yhteiseen velanottoon Suomi ei ole sitoutunut eikä tule sitä hyväksymään, ja talouspolitiikasta jokainen maa vastaa itse ja itsenäisesti.” [Mika Niikko: Siksikö Katri sai lähteä?] Mutta niin keskusta taas petti, ja nyt se onkin hyväksymässä yhteistä velkaa ja bail-outteja.

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

Tämän jälkeen pääministerimme Sanna Marin meni kesällä neuvottelemaan EU:n yhteisestä velanotosta ja mukamas koronavuoksi tehtävästä elvytyksestä. Lehdistö pauhasi, että nyt on nuorella pääministerillä näytön paikka, ja kaikki seurasivat, mitä tästä seuraa. Lopputulemana pääministeri hyväksyi, edes näihin muihin, parempia ehtoja itselleen neuvottelleisiin maihin tai tähän tiukempaan porukkaan liittymättä, että Suomi ottaa velkaa 6,6 miljardia ja sen jälkeen lahjoittaa sen EU:n jaettavaksi ja odottaa vastineeksi siitä sitten vähän jotain pöydältä putoavia murusia ehkä Suomeenkin. [Mika Niikko: Pari työpaikkaa!]

Ministerit tiesivät, että päätös on katastrofi, ja perustuslakivaliokuntakin oli varoitellut, että Suomea ei saa perustuslain vastaisesti sitoa tällaiseen. Ratkaisuna tähän ongelmaan ministerit päättivät, että hehkutetaan kansalle, että neuvottelujen tulos onkin huippudiili. He keksivät erilaisia lapsellisia juttuja, kuten että Italia esimerkiksi ostaa saamillaan rahoilla Suomesta teollisuuden vientituotteita ja Suomi rikastuu.

Ministerit harhauttivat kansaa jankkaamalla, että Euroopan täytyy tehdä elvyttämispaketti koordinoitusti yhdessä, ja esittivät siinä samalla, että vaihtoehtona ei ole tehdä yhdessä ilman että olisi yhteistä velanottoa ja tulonsiirtoja. No, kun ministerit lopulta huomasivat, että ihmiset alkavat nähdä näiden keksittyjen selitysten läpi, he vain vaihtoivat selityksiä. Nyt olikin kyse ennen kaikkea EU:n yhtenäisyydestä: peloteltiin Venäjällä, ja eurooppaministeri jopa keksi, että jos EU:n elvytyspakettia ei hyväksytä, mennään kohti kansallissosialismia, natsi-Saksaa. On siis käytetty natsikorttia, Venäjä-korttia; yhtään argumenttia ei ole jätetty välistä, oli se miten huono tahansa.

Ihmettelen yhä, että kun Sanna Marin kävi lupaamassa rahojemme lahjoittamisen muille EU-maille, hän ei sitä paljon keskustalta kysynyt. Asia tuli keskustan kansanedustajille yllätyksenä. Keskustalaiset ovat sittemmin yksi toisensa jälkeen luopuneet selkärangastaan ja alistuneet sosiaalidemokraattien ratkaisulle aloittaa tämä EU:ssa yhteisellä velalla tapahtuva lahjoittaminen. Näin voimakkaasti vihervasemmistopuolueet ovat alistaneet keskustan, tehneet siitä apupuolueensa.

Arvoisa puhemies! EU:n tulonsiirtojen aloittamisen perusteena oli alun perin lahjoa Italiaa ja sen mafiaa, jotta ne eivät ajaisi Italian eroa EU:sta. Rahaa lahjoittamalla Italia pidettäisiin tyytyväisenä jäsenmaana siinä missä Itä-Euroopan maatkin. Toisaalta Ranska ja Saksa tahtoivat estää Italian ajautumisen eurokriisiin ja ehkä maksukyvyttömyyteen, koska niiden omien pankkien saatavat ovat sieltä niin suuret. Lopputulema on, että federalistit kyllä Brysselissä tiesivät saavansa itselleen lisää valtaa jäsenmaihiin. Yhteisvelan on tarkoitus taata, että yksikään muu EU-maa ei voi brittien tavoin lähteä unionista, tai muuten sitä voidaan uhata valtavalla realisoituvalla velalla.

EU:n perussopimukset on heitetty komissiossa paperisilppuriin. EU on omassa oikeusvaltiokriisissään, kun sen johtajien ei tarvitse enää noudattaa lakeja, vaan sanotaan, että nyt tämä laki onkin tulkittu uusiksi. Voin kertoa salaisuuden: EU ei edes pyri liittovaltioksi, vaan se pyrkii keskuskomiteajärjestelmäksi, jossa komissiota johdetaan kulisissa Berliinistä ja Pariisista. Federalistit nojaavat tässä suunnitelmassaan EU:lle ikuisesti uskollisten puolueiden varaan. He luottavat siihen, että näiden surkea valtamedia ei paljasta EU:n kaksinaamaisuutta kansalle.

Sitä ihmettelen, että mitä on sosiaalidemokraattien ja muiden vihervasemmistopuolueiden äänestäjien älyllinen laiskuus, [Puhemies koputtaa] jos heitä ei kiinnosta ottaa selvää, mistä tässä niin sanotussa elvytyspaketissa on kysymys. On kysymys suurimmasta muutoksesta Suomen itsenäisyyteen sitten meidän EU-jäsenyytemme. Rahojen luovuttaminen

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

on vakava asia, ja vielä vakavampi on itsenäisyytemme luovuttaminen. Suomen kansa ei saa omaa vapaata maataan enää takaisin, kun se annetaan EU:n voimien leikkikentäksi. Meidät köyhdytetään, ja väestöpohjamme muutetaan mukamas monikulttuurisuuden ihannuuden nimissä. Tämä ei ole se EU, mihin Suomen kansa antoi hyväksyntänsä.

Nämä ovat historiallisia muutoksia Suomen kansalliseen suvereniteettiin, joten on moraalisesti tarpeen, että näin suurta asiaa kysytään Suomen kansalta. Kannatan siten kansanäänestyksen järjestämistä EU:n tulonsiirtounionin ja yhteisvelan torjumiseksi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nämä aikarajat ovat ohjeellisia, arvoisat edustajat. Puhemies voi antaa lisää aikaa halutessaan. — Edustaja Turtiainen.

19.10 Ano Turtiainen at: Arvoisa puhemies! Oikeusministeriö on jo vuosituhannen alussa tehnyt selvityksen valtiollisen kansanäänestyksen kehittämistarpeista. Tässä suora lainaus siitä: ”Kansanäänestys on yksi keskeisimmistä valtiollisen tason suoran kansanvallan keinoista, mistä syystä sillä on keskeinen asema suoraa kansanvaltaa kehitettäessä.” Demokratiaa pitää kehittää juurikin suoran demokratian suuntaan eli siihen, että kansan mielipidettä suurissa asioissa tiedustellaan kansanäänestyksillä. Demokratia ei ole valmis, vaan siinä on paljonkin kehittämisen varaa. Niinpä suoran demokratian valtiollisen tason kehittämistä ei pidä unohtaa. Ongelma on kuitenkin siinä, että puolueet eivät haluakaan demokratiaa vaan valtaa. Ongelma on siis tässä salissa — eli teissä, hyvät kollegat. Teidän pitäisi edustaa kansaa, mutta te edustatte kukin puolueitanne ja ryhmiänne, joita ohjaa tässä talossa olevat käytännöt, joilla ei ole lain kanssa mitään tekemistä — puhumattakaan ryhmäkurista, joka on perustuslain vastaista. Puhemiesäänestyksetkin ovat pelkkä vitsi. Jo ensimmäisenä päivänä tämän kauden alkaessa ryhmät olivat sopineet yhdessä äänestävänsä edustaja Antti Rinnettä puhemieheksi, koska oli sellainen käytäntö. Pakko kysyä teiltä, hyvät kollegat, mitä luulette, ovatko myös äänestäjänne sitä mieltä, että teidän oli hyvä äänestää edustaja Antti Rinne tämän kauden ensimmäiseksi puhemieheksi.

Arvoisa puhemies! On huomattava, että perustuslain 14 §:ssä säädetään julkisen vallan velvollisuudeksi edistää ihmisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia: ”Julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon.” Demokratiaa on mahdollista ja syytäkin kehittää oikeusministeriön aiempien linjausten mukaisesti, ja siihen siis perustuslakimmeikin meitä velvoittaa.

Perustuslain seurantatyöryhmä teetti taannoin selvityksen kansanäänestyksistä eri Euroopan maissa. Selvityksessä käytiin läpi Euroopan maiden perustuslakeihin sisältyvää kansanäänestystä koskevaa sääntelyä. Ilmeni, että 22 maan perustuslait sisältävät säännöksiä sitovista kansanäänestyksistä mutta neuvoa-antava kansanäänestys on sisällytetty vain kolmen maan perustuslakiin, ja ne ovat Bulgaria, Luxemburg ja Suomi. On huomattava, että vain sitovat kansanäänestykset ovat aitoa kansanvaltaa. Jostakin syystä täällä Suomessa ei uskalleta kysyä kansalta kantaa edes neuvoa-antavana.

Arvoisa puhemies! Oikeusministeriön taannoisen tiedotteen mukaan suomalaiset ja erityisesti nuoret haluaisivat osallistua nykyistä useammin kansanäänestyksiin tärkeistä yhteiskunnallisista kysymyksistä. Asia ilmenee vaalitutkija Sami Borgin toimittamasta raportista vuodelta 2013. Tuolloin myös erityinen kansalaisraati pohti demokratian ongelmia ja ratkaisuja. Raati piti merkittävimpänä demokratian ongelmana kansanäänestyksen vähäistä käyttöä Suomessa. Ratkaisuksi se ehdotti kansanäänestyksen laajempaa käyttöä ja kyt-

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

kemistä kaikkiin vaaleihin. Demokratiassamme on kansanäänestyksen lisäksi paljon muutaakin kehittämisen varaa. Terve oikeustajukin jo sanoo, että vallan pitäisi jakautua automaattisesti kannatuksen mukaan, mutta sehän ei nykyisellä järjestelmällä lainkaan toteudu, kun vaalien selkeät häviäjät istuvat hallituksessa ja voittajat oppositiossa. Kolmas haaste demokratialle on tiedonvälityksen puolueettomuuden varmistamisessa ja neljäs haaste on sananvapauden toteutumisessa, sillä aito demokratia edellyttää laajaa sananvapautta.

Arvoisa puhemies! Suomessa on aiemmin järjestetty vain kaksi kansanäänestystä. Hyvät kollegat, meillä on nyt edessämme ja päätettävänäme Suomen koko rauhanajan tärkein asia, ja todellakin sen vuoksi nyt on siis järjestettävä Suomen historian kolmas kansanäänestys. Kyseessä on maamme ja kansamme kohtalonkysymys. Kyseessä on itsemääräämisoikeutemme. Kyseessä on viime kädessä itsenäisyytemme säilyttäminen. Näin valtavassa asiassa pitää ehdottomasti kuunnella kansan mielipidettä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Meri.

19.17 Leena Meri ps: Kiitos, arvostettu puhemies! Salissa on valitettavan vähän muita kuin perussuomalaisia kansanedustajia. Pidän sitä sinänsä oikeasti aika ylimielisenä. Tämä on kuitenkin kansalaisaloite, mikä on muutamassa päivässä saanut noin 60 000 nimeä, ja kuten täällä todettiin, niin se on keskeytetty sen vuoksi, että tämä olisi voitu pikaisesti käsitellä. Kansalaisaloitekeskusteluissa täällä on yleensä hyvin paljon ihmisiä kiittelemässä kansalaisia jopa silloin, kun he esittävät hylkäämistä, mutta mietin vain, mitähän ihmiset, jotka seuraavat tätä kansalaisaloitetta, ajattelevat. Täällä on nyt sosiaalidemokraateissa ollut ilmeisesti joku vuorojärjestys, täällä on aina yksi tai kaksi, muita ei sitten näykään. Olen todella huolestunut. Muun muassa kokoomus ei ole uskaltanut tulla edes keskustelemaan.

Kannatan itsekkin tätä perussuomalaisten edustaja Immosen esitystä siitä, että kansanäänestyksen järjestämiseen ryhdytään viipymättä.

Lueskelin tätä valiokunnan enemmistön mietintöä siitä, miksi tätä kansalaisaloitetta ei voitaisi nyt hyväksyä ja miksi kansanäänestystä ei voisi järjestää. Ensinnäkin täällä kuitenkin todetaan, että kysymys on mitä suurimmassa määrin poliittisesta arviosta. No, nimenomaan: voimme siis arvioida. Sitten toisaalta täällä puhutaan siitä, että tämä on tarkoitettu poikkeukselliseksi järjestelyksi, ja poikkeuksellisuudesta kertoo, että niitä on niin harvoin. No, miksiköhän niitä on niin harvoin? Koska ei haluta niitä järjestää. Sitten vedotaan siihen, että kun niitä on niin harvoin, koska me emme halua niitä järjestää. Me täällä voimme siis päättää, että niitä järjestetään, ja sitten niitä järjestetään useammin.

Täällä on puhuttu myös paljon siitä, millaista oli vuonna 94, kun EU-jäsenyydestä äänestettiin, millainen se maailma oli ja miten paljon on muuttunut. Jäin itse miettimään sinne vuosien taakse, ja lähimpänä muistikuvana on se, että vuonna 95 oli jääkiekon MM-kiisat, ja meidän oltiin ihan eri maailmassa. Minä muistan itsekkin, kun olin tuossa Kauppatorilla. Oli aivan ennenkuulumatonta, että sai edes tuossa pihalla olla terassi ja siinä ostaa olutta. Oli sellaista puhetta, että nyt kun tulee EU ja on EU, niin ei ole passia ja saamme oluttakin tuossa terassilla ja maailma muuttuu. Varmaan jotkut 60—70-luvun nuoret halusivat pikaisesti sinne EU:hun, jossa saa tehdä asioita, jossa ei tarvitse olla aina passia mukana. Meillä oli ollut tämmöinen hyvin vanhakantainen ja hyvin jäykkä ja hyvin erilainen elämä, ja se aika oli täysin eri, kun muistelee, missä ajassa tämä päätös on tehty.

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

Nämä nuoret, jotka nyt ovat esimerkiksi laittaneet tämän kansalaisaloiteasian vireille, eivät ole kaikki edes syntyneet silloin vielä, ovat olleet ehkä pilke isän silmäkulmassa. Kyllä heilläkin olisi mahdollisuutta jotakin voida sanoa.

Tässä on hyvä muistaa, miksi Italiaa esimerkiksi halutaan hyvittää. Nämähän hirveän helposti unohtuvat. Täällä on käyty hyviä muistutuksia asioista. Muistattekko, kun 2019 Italia oli vaarassa joutua komission kurinpitotoimien kohteeksi taloussääntöjen rikkomisesta? Se vältti sen joillakin kippaskonsteilla. No, kesällä 2020 siellä ruvettiin puhumaan EU-erosta. Tämä pakettihan on tehty, kun EU oli siis pulassa. Piti keksiä joku syy, miten näitä velkaantuneita maita voidaan hyvittää, jotta he eivät lähde EU:sta, jotta ei käy niin kuin brexitissä kävi, että Britannia lähti. Nyt piti keksiä joku. Sitten tuli tämä elpymisväline, ja kuten olemme huomanneet, sitä käytetään monissa maissa ilmastotoimiin ja muuhun, erilaiseen perhepolitiikkaan ja muuhun. Eihän sillä ole mitään tekemistä koronan kanssa, mutta tässä nämä viisaat henkilöt, joissa Suomen hallitus on nyt mukana, ja kokoomuskin, keksivät keinon, kuinka Italia saadaan pidettyä: maksetaan heille ilmaista rahaa. Totta kai Suomikin ottaisi mielellään vastaan — ei mitään kun tänne vain lappaamaan — mutta eihän me tietenkään sitä vaadita. Mehän annetaan muille. Me olemme kilttejä, ettei meiltä mene se maine. Tuntuu, että näitä poliitikkoja huolettaa se, että he eivät kehtaa mennä EU:hun, mutta he kehtaavat mennä Suomen kansalaisten torille, jotka ovat heitä äänestäneet. Se on tietysti jokaisen oma valinta, ja toivon, että kansalaisilla ei ole tässä huono muisti.

Viikko sitten valtiovarainministeri Vanhanen sanoi, kyselytunnilla hän juuri tässä jossakin istui ja sanoi, että mutta kun me ollaan lyöty kättä päälle EU:ssa. Miten voi lyödä kättä päälle? Eikö hän kertonut, että meillä on semmoinen kuin eduskunta, joka voi vielä sanoa, että tähän tarvitaan tietty enemmistö tai tämä on kokonaan jopa perustuslain vastainen? Unohtuiko kertoa tämmöinen pikku juttu, että meillä on tämmöinen kuin eduskunta? Ja tästä syystä meidän nyt sitten pitäisi antaa täällä mandaatti, kun on kerran kättä päälle lyöty. Ei voi minun puolestani ainakaan kättä päälle lyödä. Minä en ole tästä vielä äänestänyt.

Sitten meitä on peloteltu sillä, että maailma kaatuu, Eurooppa kaatuu ja ihan kaikki on menetetty. Se ei ole totta, ja jos ette minua usko, niin uskokaa vaikka eduskuntatutkimuksen johtajaa Markku Jokisipilää. Katsoin vappuna hänen haastatteluaan Stiller-ohjelmassa, ja hän sanoi, ettei hän usko tällaiseen, että kaikki menee ja maailma kaatuu, vaan hän oli sitä mieltä, että EU:ssa palataan neuvottelupöytään, että näin se on. Hän on kokenut tutkija ja puolueeton näissä asioissa.

Vielä haluaisin sanoa muutaman sanan lainkuuliaisuudesta ja sopimusoikeudesta. Minä olen vanhan koulukunnan lakimies ja käynyt koulutuksen sillä tavalla, että lakeja noudatetaan. Olen itse lainkuuliainen ja olen kokenut niin, että kun sopimus tehdään, sopimus sitoo, vanha periaate pacta sunt servanda, mutta nyt onkin semmoinen liikkeellä EU:ssa, että sopimukset ovat tänään tuota ja huomenna tuota. Sitten siellä komissio poliittisessa konlaavissaan katsoo, mikä on nyt tänään paras tulkinta, että se on näin. Jos minä nyt teen sopimuksen sinun kanssasi siinä eturivissä ja tänään se on näin ja sitten huomenna se onkin noin, niin kyllä sinun täytyy se vain kestää, kun minä täältä nyt kerron sinulle, miten sitä sopimusta tulkitaan. Itse kyllä sanoisin, että tämä rapauttaa suomalaisten näkemystä siitä, mitä on lainkuuliaisuus, se, että lakeja pitää noudattaa.

Tänään kyselytunnilla — pakko lisätä tähän vielä se — puhuttiin näistä laittomasti maassa olevista. Täällä ajetaan nyt sitä, että heille annetaan kaikenlaisia etuuksia, palveluita ja oleskelulupia. Suomalainen joutuu noudattamaan arjessaan tuomioistuimen päätök-

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

siä, lakeja ja määräyksiä. Meille aina sanotaan, että noudattakaa lakeja, olkaa kuuliaisia, mutta sitten on EU, joka ei noudata omia lakejaan, ja sitten on tietyt ryhmät, joiden ei tarvitse noudattaa edes lainvoimaisia päätöksiä. Eipä se ole ihme, kun ihmisiä ottaa päähän ja heistä tuntuu siltä, että samat lait koskevat vain heitä mutteivät esimerkiksi päättäjiä lainkaan.

Elikkä kansalta pitäisi uskaltaa kysyä, ja tälle hitsin paketille pitäisi pystyä sanomaan ei. Sanoisin, että se on nyt tai ei koskaan, 'it's now or never'.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Huru.

19.25 Petri Huru ps: Arvoisa puhemies! Kiitos tämän kansalaisaloitteen tekijöille ja sen allekirjoittaneille. Kannatan myös itse tämän kansalaisaloitteen mukaista äänestystä EU-tukipaketista.

EU:n elpymispaketin nimellä kulkeva tulonsiirto on puhuttanut kansalaisia siitä alkaen, kun hallitus neuvotteli kesällä Suomen kannalta taloudellisesti umpisurkean diilin. Ihmiset eivät voi ymmärtää sitäkään, miksi hallitus on viestinyt tulonsiirtopaketista Euroopan nettosaajamaille ensin loistavana tuloksena ja myöhemmin välttämättömänä pahana.

Kansalaisaloite kansanäänestyksestä tulonsiirtopaketista keräsi tarvittavat 50 000 allekirjoitusta neljässä päivässä — siis neljässä päivässä. Suomessa on Euroopan korkeimpiin kuuluva veroaste, ja meillä veronkierto on olematonta. Pienempien veroasteiden ja valtaisan veronkierron takia koronavirukseen myötä taloudellisiin ongelmiin joutuneet Italia ja Espanja palkitaan nyt suomalaisten veronmaksajien selkänahasta paketilla, joka 70-prosenttisesti keskittyy leväperäiseen taloudenpitoon vuosina 2015—2019 ja vain 30 prosentin osalta koronan aiheuttamiin vahinkoihin. Suomalaiset ahkerat ja verot uskollisesti maksavat kansalaiset näkevät tämän vedätyksen läpi ja vaativat kansanäänestystä.

Arvoisa puhemies! Suomalaiset eivät halua, että leväperäisestä taloudenpidosta palkitaan, kuten nyt ollaan Italian ja Espanjan osalta tekemässä tämän koronavirukseen puettua tulonsiirron myötä. Ottakaa, hyvä hallitus sekä kokoomus, tämä kansalaisten viesti vakavasti. Suomalaisen ei pidä rahoittaa rikkaampien italialaisten leväperäistä taloudenhoitoa ja veronkiertoa eikä turvata ranskalaisten pankkien saatavia tai rahoittaa espanjalaisten nelipäiväistä työviikkoa.

Arvoisa hallitus, kuunnelkaa kansan ääntä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Laakso.

19.27 Sheikki Laakso ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Tänään on todellakin tässä keskustelussa kaksi epädemokraattista asiaa. Ihan ensimmäinen on se, että kansalaisaloite, joka enätysajassa kerää nimet, käytännössä katsoen heitetään suoraan romukoppaan. On väkisin tullut mieleen, mitä on katsellut tässä, että näistä kansalaisaloitteista on tullut vain vihervasemmiston ideoitten eteenpäinviemisten työkalu, koska ainoastaan ne asiat käsitellään, mitkä tukevat vihervasemmistolaista ajatusta. Tämä on mielestäni äärettömän väärin, koska kansalaisaloitteen tehtävä on se, että kansalaiset saavat antaa mielipiteensä, ja todellakin, jos neljässä päivässä kerätään 50 000 nimeä, niin mitä se olisi ollut, jos olisi kerätty 180 päivää, mitä oli aikaa kerätä.

Toinen asia on sitten se, että me tässä rahaa lapataan niin, että Espanjassa todellakin päästään neljäpäiväiseen työviikkoon ja akkuteollisuuden tukemiseen, eli rakennetaan

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

meille ihan oma kilpailija — ihan kuin meillä kilpailijoita ei olisi entuudestaan riittävästi. Italialaisille paremmat eläkkeet. No, onhan se hyvä, että Italia saa paremmat eläkkeet, koska vappusataset jäivät suomalaisilla eläkesaajilla saamatta.

Etelä-Euroopan maat muutenkin käyttävät elpymisrahat oman teollisuuden tai oman kansan hyväksi. Mitä me tehdään täällä Suomessa? Me käytetään meidän elpymisrahat koko maailman ilmaston pelastamiseen. Eihän näin järjettömän epäreilua toimintaa voi oikeasti muuta kuin kummeksua. Ollaanko me niin kuin millään tavoilla tässä toiminnassa samalla viivalla, samalla ajatuksella? Mietitään näin, toiset maat käyttävät omaan elvyttämiseen, oman teollisuuden, oman kansakunnan hyväksi. Mitä me tehdään? Parannetaan sillä rahalla maapallon ilmastoa, kun muut eivät sitä viitsi tehdä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Niikko.

19.30 Mika Niikko ps: Arvoisa puhemies! Haluan vielä palata siihen asiaan, että hallitus on perustellut sitä, että tätä tukipakettia ei voi Suomi kaataa, koska tämä on liitetty rahoituskehykseen. Tämä Euroopan rahoituskehys ja tämä tukipaketti kytkettiin tarkoituksella yhteen juuri tästä syystä, että tämän kaataminen olisi äärimmäisen kiusallista mille tahansa jäsenvaltiolle. Sinänsä, jos meillä pääministeri on neuvotellut näin huonon sopimuksen, niin eihän eduskunta ole velvollinen sillä perusteella tätä asiaa tarkastelemaan.

Kuten täällä ollaan tänään kuultu puheenvuoroja, niin jos Suomi olisi selkärankaisesti tässä asiassa jo antanut viestin, että me emme tule hyväksymään tätä tukipakettia, niin Euroopan unionissa on tapana asiat neuvotella uudelleen — me oltaisiin voitu hakea helpotuksia myös Suomelle niiden maksuosuuksien osalta. Tämä oli kuulemma hallituksen arvovalinta, että sitä ei haluttu tehdä. Suomelle oli tärkeämpää osoittaa sormella Unkarin kaltaisten valtioiden toimintaa kuin neuvotella itselleen alennuksia tästä tukipaketista. Ja tämä ei vaan tavalliselle veronmaksajalle käy järkeen.

Arvoisa puhemies! Haluan nostaa kuitenkin tässä yhteydessä esille myös tämän tukipakettijärjestelmän, mistä ei ole paljon puhuttu. Se on selvää, että tämä elpymispaketti muuttaa unionin, koska unioni ryhtyy rahoittamaan toimintaansa yhä enemmän velaksi. Ja nyt kun enemmistö tästä elpymisvälineestä, rahastosta myönnetään tukina, niin tästä tulee pysyvä ikiliikkuja. Me, jotka ollaan täällä eduskunnassa oltu, muistamme, kun aikoinaan meillä oli täällä käsittelyssä Euroopan vakausmekanismi vuonna 2012, jolloin Euroopan unioni kehitti tällaisen 500 miljardin euron rahaston, jolla tuettiin vakavassa talouskriisissä olevia maita. Tästä Euroopan vakausmekanismista haki lainaa muun muassa Kreikka, Portugali ja Irlanti, kun heillä oli vakavia pankkikriisejä ja muita taloudellisia vaikeuksia, mutta sen suosio ei paljon suurempi ollut. Jäi käyttämättä suurin osa siitä 599 miljardista, mikä oli sinne rahastoon Euroopan komission lainalla kerätty. Tässä oli pääomina 80 miljardia euroa, josta Suomenkin osuus oli muistaakseni noin puolitoista miljardia, joka maksettiin käteisellä silloin. Miksi tätä rahaa ei ole käytetty, miksi sitä ei nostettu sieltä? No syyhän on yksinkertainen. Eiväthän Italia ja Kreikka halunneet sitä rahaa nostaa niin paljon, koska se pitää maksaa takaisin. Sen lisäksi siinä oli niin kovia ehtoja: taloutta pitää muuttaa paremmaksi, ettei voida elää yli varojen. Ja kun me tiedetään tämän toimintakulttuurin joillakin etelävaltioiden kansoilla olevan verissä, niin minkä ihmeen takia me luodaan sellainen rahasto, jossa ei varmasti takaisinmaksua tulla näkemään? Ei Italia tule niitä velkoja koskaan takaisin maksamaan, ei ainakaan täysimääräisesti.

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

Me muistamme, kun täällä eduskunnassa oltiin silloin vuonna 2012 — perussuomalaiset olivat silloinkin oppositiossa — että silloinen valtiovarainministeri kehui, että me tienataan tällä, me saadaan hyvät korkotulot tällä. Veikkaan, että tänäkin vaalikautena siellä valtiovarainvaliokunnassa, kuten viime vaalikautena, kun olin siellä itse jäsenenä, ne muutamana kymmenen miljoonaa, jotka tulivat korkotuloina, tuloutettiin takaisin näille maksajille. Eikö se näin ole, valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja, kun olette tänne saapunut paikalle? [Johannes Koskinen: En ollut viime kaudella!] Mutta tänä vaalikautena taitaa olla samanlainen tapa. Ei niitä rahoja Suomen kassaan jätetty, vaan ne tuloutettiin takaisin, mutta ei tästäkään paljon ääntä olla pidetty tässä salissa. Kansalle uskotellaan, että me pelastetaan Euroopan ja erityisesti Suomen taloutta myöntämällä tällaisia tukipaketteja. Tämä ei yksinkertaisesti ole totta. Tällaiset rahoitusjärjestelyt, mitä valtiot tarvitsevat pankkiensa pelastamiseen ja ostovoimansa ja elinkeinonsa parantamiseen, pitää tehdä toisin. Meidän tehtävämme ei ole ratkaista, miten se tehdään, vaikka meilläkin on siihen ajatuksia. Koska me olemme Suomen kansan edustajia, meidän tehtävämme on ennen kaikkea ajaa meidän kansalaistemme hyvinvointia.

Ihmettelen kovasti sitä, miten perustuslakivaliokunnassa tämä meni läpi. Miten siellä pystyttiin tulkitsemaan, että tämä ei vaaranna Suomen taloudellista selkärankaa vuosien ja vuosikymmenten aikana? Miten tämä tulkita on voitu tehdä varsinkin siitä näkökulmasta katsoen, että tämä sitoo meidät hyvin pitkään vastuuseen, ei pelkästään niiden osalta, mitä sinne maksamme, vaan niistä takausvastuista emme pääse eroon, emme koskaan? Ja tämä on periaatteellinen kysymys perussuomalaisille. Perussuomalaiset eivät halua, että meidän itsenäisyytemme myydään muutamasta rokkalautasesta. Me emme halua olla sen Etelä-Euroopan veljen ja siskon velkojen maksaja ja takaaja 30 vuotta. Tästä on kysymys, ja tämän tähden kansanäänestys on välttämätön. Tosin me tiedämme tässä talossa, että hallituspuolueet yhdessä kokoomuksen tukemana tulevat tämänkin kansalaisaloitteen hylkäämään. Se on surullista. Kansa on kuitenkin puhunut, kansa on tehnyt sen, mitä voi tehdä, ja tämä jää hallituksen ja kokoomuksen kansanedustajien omaatuntoa soimaamaan vielä hyvin pitkäksi aikaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Elomaa.

19.36 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Ensin: Tämähän on ollut perussuomalaisten pitkien tai vähän lyhyempien puheitten sarja, täällä eivät muut juurikaan ole puhuneet, mutta minä kiitän näitä meidän sosiaalidemokraatteja, jotka ovat paikalla täällä, muutama on heitäkin.

On kysytty, tuli viesti, että mitä se no bail-out tarkoittaa. Vielä kertauksena, jos joku tätä lähetystä katsoo: no bail-outhan tarkoittaa sitä, että jokainen maa hoitaa omat velkansa. Nyt me menemme sen rajan yli, että ruvetaan hoitamaan toisten velkoja, ja Suomi etunenässä joutuu sitä tekemään miljardeilla. Näin ollen perussopimusta rikotaan — sanotaan kuinka tahansa, niin onhan se perussopimuksen vastainen asia.

Mietin tätä elpymispaketti-nimeä, että onko se oikea nimi. Siitäkin saa sen käsityksen, että se elvyttää myös Suomea. Sehän on meille riippakivi. Se on meille rasituspaketti. Elpymispaketti se voi olla esimerkiksi Italialle. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Niikko.

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

19.38 **Mika Niikko ps:** Arvoisa puhemies! Haluan vielä tähän lopuksi nostaa esille yhden havainnon tästä 500 miljardin Euroopan vakausmekanismista, joka luotiin Euroopan unionissa vuonna 2012.

Yllätyin, kun huomasin viime vuoden toukokuussa Ylen uutisen, jossa tehtiin tällainen rautalankaversio: kahdeksan kysymystä ja vastausta EU-komission uudesta miljardipaketista. Täällä oli eräs kysymys ja vastaus siitä, millaisia ja mitä yhteisiä tukipaketteja on jo olemassa. Nyt kun täällä on valtiovarainvaliokunnan puheenjohtajakin paikalla, niin olisin kysynyt siitä, että täällä mainitaan näin, että ”euromaat ovat jo aiemmin sopineet yhteisestä koronarahoituksesta”, ja tämä lainaus jatkuu, että ”siinä on kolme elementtiä: työttömyysvakuutusrahasto, Euroopan investointipankin yritystuet ja Euroopan vakausmekanismi, EVM, käyttäminen sellaisten menojen lainoittamiseen, jotka liittyvät terveydenhuoltomenojen kasvuun”. Eliikä on mennyt ihan ohi tällainenkin uutinen aikanaan, että EVM-tukipaketti, joka aikanaan tehtiin aivan muuta käyttöä varten, on otettu tähän koronapandemian torjumiseen jo vuosi sitten.

No, koska EVM:n tukipaketin käytössä on aivan toisenlaiset ehdot, niin mitkä jäsenvaltiot tätä rahaa käyttävät aidosti? Epäilen, ettei kovinkaan moni, ellei myös näitä ehtoja ole muutettu. Ja jos näitä ehtoja on muutettu, niin onko tämä käsitelty eduskunnassa? Nyt kun en ole valtiovarainvaliokunnassa, niin en tiedä, onko tätä käsitelty, ja sen tähden kysyn: onko tästä käyty keskustelua valtiovarainvaliokunnassa? Toki siihen ei välttämättä vastata tule, mutta tällaisia havaintoja vain tulee esille, että nämä jatkuvat tukipaketit, mitä me tehdään, muuttavat muotoansa, mutta vastuut pysyvät veronmaksajalla. Ehkä se maksajan vastuu vielä muuttuu siten, että sitä vastuuta ei enää tarvitse kantaa lainkaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Koskinen.

19.40 **Johannes Koskinen sd:** Arvoisa puhemies! Nuo edustaja Niikon mainitsemat kolme rahastoa ovat kaikki luottoa antavia, eli niissä Euroopan unionin ja sen koko budjetin rooli on olla takaajana, ja sillä on taas sitten regressio-oikeus siihen mahdollisesti ei-makaneeseen jäsenvaltioon päin. Tämäntyyppisiäähän on aikaisemminkin tehty. Tuossa Euroopan investointipankin jakamassa se on vielä toissijainen. Siinä on ensisijaisesti tietysti pankki ikään kuin riskin kantajana, ja sille on sitten annettu nämä toissijaiset vakuudet Euroopan unionin puolesta.

Nämä kaikki järjestelmähän ovat olleet eduskunnassa käsittelyssä suuressa valiokunnassa, ja osa on tullut myöskin täysistuntoon — en muista, mikä niistä — riippuen siitä, onko kokonaan uusi instituutio vai sitten annettu tällainen lisärahoitusmahdollisuus juuri näihin koronan aiheuttamiin vaikeisiin ongelmiin. Tämä terveydenhuoltosektorin rahoittaminen oli erityisen tärkeä ja kiireellinen. Sehän saatiin tässä ensimmäisessä aallossa mukaan, niin että ne pahimpiin vaikeuksiin joutuneet valtiot ovat voineet sieltä luottoa hakea. Tätä ajantasaista tilannetta, mitkä maat ja miten paljon ovat luottoja nostaneet, minulla ei ole valitettavasti käytössä. — Kiitos. [Mika Niikko: Kiitos!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja Edustaja Tynkkynen.

19.42 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa herra puhemies! Tällä edustuksellisen demokration näyttämöllä on valitettavasti jouduttu todistamaan kaikkien aikojen sumutusyritys. Ni-

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

mittäin kokoomuspuolue suhteessa omaan EU-politiikkaansa on yrittänyt kääntyä suuntaan ja toiseen, jotta jokaista voitaisiin miellyttää.

Kun tätä elpymispakettia alettiin käsittelemään sen jälkeen, kun se oltiin neuvoteltu tuolla Brysselissä pääministeri Marinin toimesta, niin kokoomus oli pahassa paikassa, koska he ovat aina tottuneet kumartamaan EU:n suuntaan, koska he odottavat, että sieltä niitä komissaarinvirkoja ja muita positioita olisi tulossa. Tästä paketista sanottiin, että se ei ole heidän mieleisensä, mutta samaan aikaan he eivät kertoneet, tulevatko he kaatamaan sitä. Me ollaan kohta vuosi oltu nyt siinä tilassa, että paketti on ollut täällä eduskunnassa käsittelyssä, mutta vielä vähän aikaa sitten, vaikka vuosi ollaan käsitelty, niin kokoomus ei suostunut kertomaan kansalle avoimesti, mitä mieltä se tästä on.

No, sen jälkeen sitten kokoomuksen eduskuntaryhmä pitikin ryhmäkokouksen, jossa he ilmoittivat, että jokaisen kansanedustajan pitää, on pakko, ryhmäkuri velvoittaa sitovasti äänestämään tyhjää. Eli toisin sanoen: kun kansanedustaja on äänestetty tänne eduskuntaan, siis kokoomuslaiset äänestäjät, että he käyttäisivät sitä ääntä heidän puolestaan, niin heiltä, kansanedustajilta, otettiin se ääni pois ja sanottiin, että te ette saa olla puolesta ette-
kä saa olla vastaan tämän paketin osalta. Tästä alkoi ihan valtava somemyrsky, aivan käsittämätön. Aivan ymmärrettävästi kokoomuslaiset äänestäjät kokivat, että heidät on petetty, koska nyt heidän ääntään ei käytetä puolesta eikä vastaan vaan yritetään saada tälleen hivuttamalla tämä paketti läpi, kun äänestetään tyhjää, ja hallituspuolueitten äänillä tämä paketti sitten menisi läpi.

No, sitten monet kokoomuskansanedustajat tulivat esille ja sanoivat, että heihin on yritetty informaatiovaikuttaa, mikä oli ihan käsittämätöntä. Siis totta kai kansalaisilla on oikeus myöskin sen jälkeen, kun he ovat lähettäneet oman edustajansa eduskuntaan, olla häneen yhteydessä ja kysyä, että mitä mieltä hän on ja tuleehan hän varmasti puolustamaan sitä Suomen etua, jonka vuoksi hänet on lähetetty sinne, mutta he valittivat vain, että nyt yritetään heihin tällä tavalla trollaamalla vaikuttaa. Mutta sitten kun elinkeinoelämän rikkaat ihmiset oikein listoina laitoivat palautetta, että nyt tämä EU-elpymispaketti pitää saada läpi, niin senpä jälkeen ei kuulunutkaan enää viestiä, että heihin yritetään informaatiovaikuttaa. [Mika Niikko: Kansan asialla oikein!]

No, siitä ei mennyt kuin hetken aikaa, niin sen jälkeen oli sitten uusi ryhmäkokous, jossa paniikissa piti miettiä, mitä seuraavaksi tehdään, koska nyt tämä ensimmäinen poliittinen kikkailu ei oikein onnistunut. Sanottiin, että kokoomuksen varapuheenjohtaja Elina Valtonen, ex-Lepomäki, teki tällaisen avauksen Jari Sarasvuon ohjelmassa, jossa hän sanoi, että tämä kanta voi vielä sittenkin muuttua, riippuen siitä, miten valtiovarainvaliokunnassa saadaan tiettyjä viilauksia valiokunnan mietintöön.

No, tällä sitten kiristettiin hallitusta ja annettiin tällainen vaikutelma, että ikään kuin nyt tässä oltais oikein kovia poikia ja tyttöjä pelaamassa. Toki sinne tehtiin pieniä viilauksia, ja sen jälkeen Petteri Orpo, puheenjohtaja, tuli ulos ja Twitterissä tänään kertoi, että no nyt, kun me ollaan saatu näitä omia juttuja tänne läpi, niin nyt me voidaan sitten kannattaa tätä ja jaa-ääniä tulee valumaan.

Alun perin se syy, minkä takia kokoomus tulisi äänestämään tyhjää, oli se, että kokoomus sanoi, että koska he eivät ole päässeet neuvottelemaan nimenomaan tuosta EU:n elpymispaketista Marinin kanssa, niin sen takia he eivät tule kantamaan tästä vastuuta ja äänestävät tyhjää. Mutta se, mitä Suomen valtiovarainvaliokunnassa tapahtui, niin kuinka tyhminä kokoomuslaiset kansanedustajat pitää kansaa, jos ne luulevat, että tällainen menisi läpi, että valtiovarainvaliokunnassa neuvotellaan tämä EU-elpymispaketti uusiksi. Ei, siellä

Pöytäkirja PTK 53/2021 vp

ei näin tehdä. Se paketti neuvoteltiin jo vuosi sitten, ja sen jälkeen kansallisten parlamenttien tehtävänä on ollut vain ajaa se läpi kustakin eduskunnasta.

Ja sitten, kun tämä mietintö oli tullut ulos, niin tosiaan puheenjohtaja Orpo sanoi, että no niin, nyt me voidaan äänestää tämän puolesta, saatiin niitä linjauksia. Eli toisin sanoen, tämä meni aivan selittelyksi. Ja kuitenkin, vaikka tultiin siihen johtopäätökseen, että me voidaan äänestää tämän puolesta jaata, niin minkä ihmeen takia siellä valtiovarainvaliokunnassa sitten äänestettiin — siis ei menty niin kuin vastalauseen puolelle, minkä KD ja perussuomalaiset jättivät, mutta ei myöskään hyväksytty sitä hallituksen pohjaesitystä, siis ei kumpaakaan.

Mutta sitten, kun tullaan tänne saliin, siis se ihan sama mietintö tulee ensi viikolla tänne saliin, niin sen jälkeen yhtäkkiä he äänestävätkin sen puolesta, vaikka valtiovarainvaliokunnassa ei voitu äänestää sen puolesta. [Olli Immonen: Ei ole myötä eikä vastaan, vaan päinvastoin!] — Ei ole myötä eikä vastaan, vaan päinvastoin, niin kuin edustaja Immonen sanoi.

Tämä on ihan uskomatonta karusellia, mitä kokoomus on pelannut omien äänestäjiensä äänillä, ja minä halusin tulla tämän kertomaan tänne, jotta jokaiselle suomalaiselle kävisi selväksi, että täällä eduskunnassa on sellainen puolue, joka kikkailee, edistää omia etujaan eikä rehellisesti kerro, mitä mieltä ne ovat, jotta kansa voisi päättää, että hetkinen, halutaanko me sittenkään äänestää näitä uudelleen. Nyt jokainen kokoomuskansanedustaja voi sanoa tilanteesta riippuen, toritapahtumasta riippuen, somekeskustelusta riippuen, mitä se kukin kansalainen sattuu olemaan siinä kohtaa mieltä, että no, itse asiassa me tuossa kohtaa sanottiin tällä tavalla, valitaan se näkökulma. Ja sitten, kun toinen on niin kuin puolesta, niin sanotaan, no, itse asiassa, kyllä me siellä salissa, siellä me äänestettiin tämän puolesta. Minun mielestä tämä on demokratian häpäisemistä. — Kiitos. [Ritva Elomaa: Kaksilla rattailla! Kokoomus ajaa kaksilla rattailla!]

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

3. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on perjantaina 7.5.2021 klo 13.00. Täysistunto lopetettiin klo 19.49.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen